

INVENTIVITEIT VAN VOGELS

Walter Langendorff

Vogels kunnen vaak zeer inventief zijn. Dikwijls gebeurt dit noodgedwongen, omdat de mens hun biotoop afpakt of vernietigt. Soms reageert een vogel echter geheel uit zichzelf op dingen die hij ziet of leert. Dit kan voor hen tot een geheel nieuwe methode leiden om hun voedsel te bemachtigen.

De Blauwe Reiger is één van die vogels en kan zeker ook tot de inventieve vogels gerekend worden. In een drukke woonwijk waar mensen een klein vijvertje in hun tuin gegraven hebben komt de reiger vaak op bezoek om de goudvissen eruit te halen. Het toppunt van inventiviteit van reigers nam ik echter waar in de Naarder Vesting. Mensen die wel vaker in Naarden rondlopen of daar wonen moet het opgevallen zijn, dat de reigers zich hier dikwijls op de ca. vier meter hoge vestingmuren bevinden. De reden dat ze zich, meestal op één punt, op deze muren bevinden is de volgende:

De reigers hier hebben een, voor mij althans, nieuwe jachtmethode ontwikkeld. Ze staan op de hoge muren en turen naar beneden in het water, dat hier langs de muren ongeveer 1½ tot 2 meter diep is. Zien ze een (vaak zwakke) vis langs komen dan laten ze zich naar beneden vallen in het water en pakken de vis. Hun vleugels houden ze hierbij wijd als ze in het water terecht komen, om de klap op te vangen en niet te ver in het diepe water te zakken. Hebben ze de vis eenmaal te pakken dan fladderen ze weer op uit het water (waar ze niet in kunnen staan!!). Deze nieuwe vangmethode is zeer succesvol voor de reigers want ik, en anderen met mij, hebben zelden gezien dat een reiger "mis" sprong en de prooi dus niet te pakken kreeg..

De Roodborst kan zeker ook tot de zeer inventieve vogels gerekend worden. Hier zijn verschillende voorbeelden van, maar de sterkste vind ik die, welke de Duitse dierenfotograaf Robert Gross uit Fulda aan zijn fotografeervijver beleefde. Hij zag (en fotografeerde) het volgende vanuit zijn schuilplaats bij een vijver die hij gemaakt had om IJsvogels te observeren en te fotograferen.

Behalve een fouragerende IJsvogel kwam er dagelijks een Roodborst naar de vijver om te baden. Tot zijn verrassing bleek dat de Roodborst het fourageergedrag van de IJsvogel op den duur ging imiteren. In het begin met bescheiden succes, want in het diepere water van de vijver waren de kleine visjes veilig voor hun nieuwe belager. Na verloop van tijd echter benutte de Roodborst zijn kans als de IJsvogel jaagde, waarbij de visjes naar het ondiepe water vluchtten. Dan sloeg de Roodborst bliksemsnel toe en sleurde zijn buit met zijn korte snauveltje uit het water. Na enige tijd bleek dat de Roodborst geheel zijn eigen

jachtmethode ontwikkelde. Hij bleef net boven het diepe water van de vijver in de lucht fladderen, waarbij hij de visjes naar het ondiepe water bij de kant joeg en dook dan bliksemsnel naar beneden op zijn prooi. Evenals de IJsvogel sloeg hij de visjes vervolgens op een tak dood en werkte ze daarna met de kop naar voren naar binnen. Daarbij ontwikkelde de Roodborst in de loop der tijd een routine en snelheid, die minstens even groot was als die van de IJsvogel.

Als deze Roodborst veel jongen krijgt en die ook de nieuwe jachtmethode aanleert denk ik dat het IJsvogeltje er geduchte concurrentie bij krijgt van de familie "visborstjes" en misschien kunnen wij er wel over een paar duizend jaar op onze lijst een nieuw rood ijsvogeltje bij zetten.....

Zoals ik in het begin schreef worden vogels vaak door de mens gedwongen inventief te zijn. Vogels, waarvan hun biotoop door de mens veranderd of vernietigd is, zullen zich moeten aanpassen of verdwijnen. Dat het met sommige vogelsoorten erg slecht gaat is bijna altijd te wijten aan de mens.

Biotoopvernietiging en vergiftiging zijn meestal de oorzaak.

De natuur is inventief en zal altijd iets proberen te vinden om te overleven, maar alles heeft zijn grenzen. Als de mens maar bezig blijft de wereld te vervuilen en biotopen te vernietigen zal het ergens stoppen.

De natuur is inventief, maar ik heb bijvoorbeeld nog geen vogels gezien die, om maar eens wat te noemen, bij Philips Duphar werken om een tegengif te maken tegen al het landbouwgif dat ze binnen krijgen.

Maar goed, laten we het positief houden, misschien is de mens zo verstandig om vervuilingen en vernietigingen te stoppen en tegen te gaan.

De natuur (waar de mens zelf ook deel van uitmaakt) is inventief en zal proberen iets te vinden om te overleven. Als de mens niet beter gaat leven kan het best eens zo zijn dat de inventiviteit van de natuur de mens de das om doet...

Misschien is de natuur wel zó inventief dat het de mens vernietigt door hen zelf op te zadelen met hun vergiftiging en vernietiging. De natuur kan immers best zelf zonder de mens..... Laten we met ons allen zo verstandig en inventief zijn om dit alles te stoppen en te verbeteren.

Uw verstand zij met U !!